

Олексій Черновський

доктор юридичних наук, доцент,
заслужений юрист України,
завідувач кафедри юридичної психології
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(м. Чернівці, Україна)
o.chernovskyi@chnu.edu.ua

УДК 347.962:159.9

ДОПИТ ЯК СПОСІБ ВСТАНОВЛЕННЯ ІСТИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Анотація. Допит – єдина комунікативна слідча дія, під час якої шляхом спілкування отримуються та перевіряються докази в конкретному кримінальному провадженні. Від майстерності проведення допиту залежить його результат. Результативність допиту безпосередньо пов'язана з бажанням допитуваного говорити взагалі та казати правду зокрема. Тому його позиція під час допиту справляє вирішальний вплив як на ефективність допиту, так і на обраний метод.

Метою статті є юридико-психологічний аналіз допиту в контексті його оцінки особами, які перебувають в умовах неволі, зокрема, підозрюваними та обвинуваченими, які перебувають у попередньому ув'язненні у Чернівецькій установі виконання покарань № 33 (далі – ЧУВП № 33), та засудженими, які відбувають покарання у Сокирянській виправній колонії № 67 (далі – СВК № 67). Різний процесуальний статус опитуваних, який безпосередньо пов'язаний із тривалістю їхнього перебування в умовах неволі, а також правильність обрання методу допиту дає змогу виявити проблемні питання проведення допиту та зрозуміти їхні причини.

Юридико-психологічна наука, як вітчизняна, так й іноземна, багато уваги приділяє дослідженню психологічних особливостей допиту – особливої взаємодії представника органу розслідування та допитуваного, від якої залежить якість та швидкість такого розслідування, встановлення доказової істини та недопущення судових помилок. Проте наукова дискусія з цього приводу продовжується, а результати нових досліджень ставлять під сумнів надійність попередніх загальновизнаних наукових думок і рекомендацій щодо методів проведення допиту та їхніх особливостей. Тому розв'язати окреслену проблему неможливо без вивчення та врахування думки об'єктів допиту – підозрюваних й обвинувачених. Засуджених – як осіб, які довше перебувають в умовах неволі та у спокійнішому психологічному стані через закінчення щодо них слідчих і судових процедур, у результатах яких вони мають безпосередню зацікавленість, – ми обрали для порівняння за ознакою процесуального статусу й психологічного стану.

З'ясовано, що 32 % засуджених та 57 % арештантів вказали на те, що під час проведення слідчих дій мала місце ситуація, коли вони передумали співпрацювати зі

© Олексій Черновський, 2018

слідчим і прокурором, 44 % із них зробили це під час допиту. Готовність осіб зізнаватися у злочинах та співпрацювати зі слідством знижується у середньому на 20 % у разі перебування особи у виправній колонії порівняно з умовами установ виконання покарань. Причина цього криється у їхньому попередньому досвіді спілкування з органами досудового розслідування, оскільки в переважній більшості реальному позбавленню волі передують 1–2 засудження із м'якшими покараннями, не пов'язаними з реальним позбавленням волі. І таке “спілкування” чомусь знижує бажання опитуваних співпрацювати з органами досудового розслідування. Тривалість перебування особи в умовах неволі також негативно впливає на її готовність співпрацювати зі слідством, свідчити проти себе та визнати свою вину у скоєних злочинах.

Серед причин, які заважають особам в умовах неволі зізнаватися у злочинах, що вони скоїли, ми виокремлюємо такі: тяжкість подальшого покарання; принципова життєва позиція; слідчий і прокурор цього не заслуговують.

Значний вплив на ефективність допиту справляє обраний метод допиту. На сучасному етапі розвитку юридичної психології розрізняють два основних методи допиту: інформаційно-пошуковий та обвинувальний.

Водночас 15 % засуджених категорично відмовилися визнати свою вину у скоєних злочинах, хоча ці особи вже відбувають покарання у виправній колонії, їм нічого втрачати і їхня позиція може бути лише врахована під час можливого звільнення від подальшого відбування покарання, а визнання вини та щире каяття є умовою такого звільнення. Проте, незважаючи на це, такі особи відмовляються визнати свою вину. Зазначена обставина може свідчити про помилкові засудження таких осіб.

Автор доходить висновку, що помилка слідчого чи прокурора в обранні методу допиту та неврахування ними психологічних особливостей допитуваного призводять до затягування подальшого досудового та судового слідства.

Ключові слова: допит; результативність; помилка; досудове слідство; метод допиту; готовність зізнаватися; процесуальний статус; психологічний стан допитуваного.

Допит – єдина комунікативна слідча дія, під час якої в процесі діалогу шляхом спілкування отримуються та перевіряються докази в конкретному кримінальному провадженні.

Процесуальний порядок проведення допиту регламентований та структурований у статтях 224–227 Кримінального процесуального кодексу України¹. Проте без урахування психологічних особливостей кожен допит приречений на невдачу.

Що стосується ступеня наукової розробки юридико-психологічних проблем допиту, то незважаючи на значну кількість напрацювань визначних спеціалістів у цій галузі (Р. Булл, Т. Вільямсон, Ф. Інбау, Д. Рейд, Д. Баклі, П. Гранхаг, Л. Стрюмвалл, А. Столяренко, В. Марчак, О. Кудерміна, В. Медведева, Л. Казміренко та інші), у працях яких ці питання пря-

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 15.03.2018).

мо чи опосередковано зачіпаються, юридична психологія ще не виробила єдиного підходу до розуміння причин неякісного проведення допиту. Наприклад:

Дослідження наукового співробітника служби аналізу поведінки поліції Квебека Мішеля Сент Іва (*Michel St-Yves*) про те, що 25 % засуджених змінили свою початкову позицію під час допиту. 46 % з них спочатку мали намір зізнатися, але згодом передумали. 43,5 % осіб, котрі зізналися у злочинах, сказали, що готові були зробити це на самому початку допиту, а 31,5 % заперечили готовність зізнаватися на початку допиту².

О. Столяренко справедливо зазначає:

Допит – одна із найскладніших слідчих дій; її проведення вимагає у слідчого високої загальної і професійної культури, глибокого знання людської психології, майстерного володіння тактико-криміналістичними прийомами допиту³.

Метою дослідження є юридико-психологічний аналіз допиту в контексті його оцінки особами, які перебувають в умовах неволі, зокрема, підозрюваними та обвинуваченими, які перебувають у попередньому ув'язненні у Чернівецькій установі виконання покарань № 33 (далі – ЧУВП № 33), та засудженими, які відбувають покарання у Сокирянській виправній колонії № 67 (далі – СВК № 67). Різний процесуальний статус опитуваних, який безпосередньо пов'язаний із тривалістю їхнього перебування в умовах неволі, а також правильність обрання методу допиту дає змогу виявити проблемні питання проведення допиту та зрозуміти їхні причини.

Результативність допиту безпосередньо пов'язана з бажанням допитуваного говорити взагалі та казати правду зокрема. Тому його позиція під час допиту справляє вирішальний вплив на його ефективність.

З метою вивчення бачення допитуваними ефективності допиту лабораторією кафедри юридичної психології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на базі ЧУВП № 33 та СВК № 67 проведено науково-практичне дослідження, під час якого обвинуваченим та засудженим було запропоновано відповісти на низку запитань та висловити своє бачення допиту в кримінальному процесі.

Так, 62 % арештантів із ЧУВП № 33 вказали, що на пряме запитання 'Ти вчинив/ла цей злочин?' дадуть ствердну відповідь, і лише 32 % будуть

² RayBull and Tim Valentine and Tom Williamson (eds), *Handbook of Psychology of Investigative Interviewing. Current Developments and Future Directions* (Wiley-Blackwell 2009) 3.

³ А Столяренко, *Прикладная юридическая психология* (Юнити-Дана 2001) 381.

заперечувати свою протиправну діяльність. Водночас 44,3 % опитаних із СВК № 67 відповіли “Так” на це запитання, а 24,7 % – дали негативну відповідь.

Подальші дослідження показали, що готовність осіб зізнаватися у злочинах та співпрацювати зі слідством знижується в середньому на 20 % у випадку перебування особи у виправній колонії порівняно з умовами установ виконання покарань. Водночас СВК № 67 є виправною колонією середнього рівня безпеки для чоловіків, вперше засуджених до позбавлення волі. Отже, хоча в’язні цієї установи вперше перебувають в умовах неволі, проте більша їх частина вже має досвід спілкування з органами досудового розслідування, оскільки здебільшого реальному позбавленню волі передують 1–2 засудження з м’якшими покараннями, не пов’язаними з реальним позбавленням волі. І таке “спілкування” чомусь знизило бажання опитуваних співпрацювати з органами досудового розслідування. Тому, одного разу спрацювавши неякісно, слідчі та прокурори ускладнили собі роботу в майбутньому приблизно на 20 %. Окрім того, як справедливо зазначила Н. Турман:

Низький показник здійснення прокурорами “повної” відмови від підтримання публічного обвинувачення у суді у випадку наявності законних підстав також здійснює негативний вплив на осіб, відносно яких здійснюється кримінальне провадження, та знижує “віру” останніх щодо якісного здійснення досудового розслідування⁴.

Продовжуючи дослідження, ми встановили, що 66 % опитаних в умовах ЧУВП № 33 вказали, що вже в момент затримання готові були давати викривальні свідчення щодо себе, і лише 32 % – ні. Проте лише 44 % респондентів із СВК № 67 вказали на готовність свідчити проти себе під час затримання, а 42 % засуджених заперечили свою готовність йти на співпрацю зі слідством. Результати відповідей засуджених із СВК № 67 практично збігаються з результатами досліджень М. Сент-Іва, згідно з якими 43,5 % осіб, які зізналися у злочинах, сказали, що готові були зробити це на самому початку допиту, а лише 31,5 % заперечили таку готовність. Проте подальше перебування особи в неволі та переведення її для відбування покарання до виправної колонії знижує кількість бажаючих співпрацювати зі слідством на 22 % – з 66 % до 44 %. Отже, тривалість перебування особи в умовах неволі негативно впливає на її готовність співпрацювати зі слідством та свідчити проти себе.

⁴ Н Турман, ‘Науково-правове обґрунтування видів відмови прокурора від обвинувачення та проблеми застосування’ (2012) 4 Форум права 919.

Подальше дослідження показало, що 65 % обвинувачених із ЧУВП № 33 визнали свою вину у злочинах, вчинення яких їм інкримінують, 20 % опитаних – частково, а лише 12 % категорично її заперечили. В умовах СВК № 67 лише 42 % опитаних визнали свою вину повністю, 33 % – частково, 15 % – заперечили свою вину у злочинах, за вчинення яких вони відбувають покарання. Отже, тривалість перебування в умовах неволі також впливає і на готовність особи визнавати свою вину у скоєних злочинах. Окрім того, частина респондентів була незгодна з кінцевою кваліфікацією своїх дій, яка, на їхню думку, була “завищеною”, тобто їм інкримінували тяжкість чи кваліфікуючу ознаку, яких не було насправді. Також 15 % засуджених категорично відмовилися визнати свою вину у скоєних злочинах, хоча ці особи вже відбувають покарання у виправній колонії, їм нічого втрачати і їхня позиція може бути лише врахована під час можливого звільнення від подальшого відбукання покарання, а визнання вини та щире каяття є умовою такого звільнення. Проте, незважаючи на це, такі особи відмовляються визнати свою вину. Ця обставина є об’єктом нашої підвищеної уваги, оскільки може свідчити про помилкові засудження таких осіб.

Дослідивши кількість респондентів та умови, за яких вони готові співпрацювати зі слідством, закономірним для нас постало питання з’ясування причин стійкого небажання опитаних зізнаватися у злочинах, які вони вчинили.

Подальше дослідження виявило причини, які заважають особам в умовах неволі зізнаватися у злочинах, які вони скоїли:

- тяжкість подальшого покарання: 59 % респондентів із ЧУВП № 33 та 41 % засуджених із СВК № 67;
- принципова життєва позиція: 26 % респондентів із ЧУВП № 33 та 11 % засуджених із СВК № 67;
- слідчий та прокурор цього не заслуговують: 10,7 % респондентів із ЧУВП № 33 та 14,4 % засуджених із СВК № 67.

57 % опитаних із ЧУВП № 33 вказали, що під час проведення слідчих дій мала місце ситуація, коли вони передумали співпрацювати зі слідчим чи прокурором. 39 % – не змінювали свою позицію під час досудового розслідування.

Водночас лише 32 % засуджених із СВК № 67 повідомили про ситуацію, через яку передумали співпрацювати зі слідством. 61 % респондентів цієї групи подібного досвіду не мали.

Серед причин відмови співпрацювати зі слідством опитувані обох груп вказали:

- не вислухали правду;
- тисли морально та фізично;

- підло обманули, підловили на наївності;
- погрожували обмежити волю;
- ставилися упереджено;
- спілкувалися, використовуючи нецензурну лексику;
- не розуміли моєї ситуації;
- вчиняли тиск та хотіли “повісити” якомога більше злочинів;
- виявляли неповагу, погрожували сім’ї;
- не реагували на мої прохання, не надали адвоката;
- погрожували підкинути зброю або наркотики;
- багато обіцяли;
- необ’єктивно сприймали мої покази через попередні судимості.

Отже, в 57 % підозрюваних й обвинувачених та 32 % засуджених зазнають ситуації, в якій передумують співпрацювати зі слідством через помилки слідства, внаслідок чого у них вмикається психологічний опір і цим самим ускладнюється процес отримання доказів у справі.

Феномен психологічного опору вперше у 1966 р. ввів у науковий обіг американський науковець Дж. Брем:

Теорія психологічного опору визначає певний опір як відразливо-емоційну реакцію у відповідь на правила і обмеження, що посягають на свободу й автономність. Ця реакція особливо властива тоді, коли особі нав’язують певну думку або поведінку⁵.

Уявно сприйняте обмеження свободи збуджує емоційний стан, який, зі свого боку, провокує поведінку, спрямовану на відновлення автономії. Опір породжує в людині думку, протилежну тій, яку намагалися здобути, застосовуючи заохочення, примус чи залякування, або відіграє роль бумеранга (бажання зробити саме те, що заборонено). Як наслідок, опір підсилює протидію переконанню.

Психологічний опір має місце у разі обмеження вільної поведінки, під якою розуміється будь-яка дія або вибір, яку особа може зробити зараз чи в майбутньому. Посягання на вільну поведінку, яку особа вважає особливо цінною порівняно з іншою, значно збільшує опір.

“Ввімкнення” психологічного опору провокують оточення та певні лінгвістичні “маяки”, такі як категоричний тон, мова з елементами контролю, наказовості тощо, що в повному обсязі представлені саме в обвинувальному методі допиту, який домінує у вітчизняній практиці.

46,6 % опитаних підозрюваних із ЧУВП № 33, які “ввімкнули опір”, вказали, що відмовилися співпрацювати зі слідчим із самого почат-

⁵ ‘Psychological reactance theory’ (*Physical & Mental Health Resource*, November 8, 2017) <<http://www.psych-it.com.au/Psychlopedia/article.asp?id=65>> accessed 15 March 2018.

ку допиту, 44,6 % – згодом. Тоді як лише 36 % опитаних засуджених із СВК № 67 цієї категорії відмовилися співпрацювати зі слідчим із самого початку допиту, а 44 % – у процесі допиту.

Отже, 44 % осіб, які “ввімкнули опір”, зробили це під час спілкування з представником органу досудового розслідування, тобто слідчий та прокурор допустили помилку, обрали невдалий метод допиту та не врахували психологічні особливості допитуваного. Можливо, більшість процесуалістів-практиків скептично поставиться до цього твердження, мовляв, зробіть краще чи з ними по-іншому не можна. Проте допустивши помилку в 44 % випадків, вони ускладнили роботу насамперед собі, оскільки позбавили досудове слідство, ймовірніше за все, викривальних, прямих та безпосередніх доказів вини особи, цим самим розмивши істину й розтягнувши подальше досудове та судове слідство.

Значний вплив на ефективність допиту, безумовно, справляє обраний *метод допиту*. На сучасному етапі розвитку юридичної психології розрізняють два основних методи допиту: інформаційно-пошуковий та обвинувальний.

Обвинувальний метод – це “традиційний метод”, який асоціюється з американською моделлю допиту та є типовим для України. Його суть полягає у застосуванні різноманітних маніпулятивно-залякувальних тактик (“техніки Рейда” у США) тощо. Він несумісний з інформаційно-пошуковим методом через свою обвинувальну сутність. Прихильники цього методу виправдовують його використання тим, що підозрювані майже ніколи випадково не зізнаються у злочинах, а завжди роблять це у відповідь на тиск поліції, зізнання “витаються” внаслідок застосування тривалого психологічного тиску.

Інформаційно-пошуковий метод типовий для Великої Британії. Він базується на компонентах когнітивного інтерв’ю – техніки відновлення емоцій, деталей, послідовності подій, які особа безпосередньо сприймала. Допитувана особа – свідок, потерпілий чи підозрюваний – є центральним персонажем когнітивного інтерв’ю, бо лише вона володіє необхідною для слідчого інформацією. Саме тому когнітивне інтерв’ю розгортається навколо знання і пам’яті допитуваного, який повинен відігравати активну роль та здійснити складну мисленнєву діяльність.

Під час нашого дослідження ми коротко пояснили допитуваним сутність обох методів допиту та “набралися хоробрості” запитати їхньої думки про те, який із них необхідно застосувати до особи, котра не хоче визнавати вину у скоєному нею злочині.

65 % опитаних у ЧУВП № 33 обрали метод когнітивного інтерв’ю, і 29 %, на наше здивування, віддали перевагу агресивно-маніпулятивній

тактиці допиту, з погрозами, створенням умов безвиході. Отже, обвинувальний метод допиту заслужено існує та є затребуваним інструментом досудового розслідування.

У випадку із засудженими з СВК № 67 – відповіді виявилися прогнозованими: 84,5 % обрали інформаційно-пошуковий метод, 5,2% – обвинувальний.

Висновки. Від 44,3 % засуджених та 62 % підозрюваних й обвинувачених готові зізнаватися у злочинах, які вони вчинили. Готовність осіб зізнаватися у злочинах та співпрацювати зі слідством знижується у середньому на 20 % у випадку перебування особи у виправній колонії порівняно з умовами установ виконання покарань, що пояснюється наявністю у засуджених попереднього досвіду спілкування з органом досудового розслідування. 44 % засуджених і 66 % підозрюваних та обвинувачених вказали, що вже в момент затримання готові були давати викривальні свідчення проти себе. 42 % засуджених та 65 % підозрюваних та обвинувачених визнали вину у злочинах, вчинення які їм інкримінують. Основною причиною, яка заважає визнавати вину у злочині, опитані назвали тяжкість подальшого кримінального покарання. Окрім того, від 32 % засуджених та 57 % підозрюваних та обвинувачених вказали на те, що під час проведення слідчих дій мала місце ситуація, коли вони передумали співпрацювати зі слідчим і прокурором, 44 % із них зробили це під час допиту, що стало наслідком помилки слідчого та прокурора, які обрали невдалий метод допиту й не врахували психологічних особливостей допитуваного. Обираючи між методами допиту, 65 % опитаних у ЧУВП № 33 обрали метод когнітивного інтерв'ю і 29 % віддали перевагу агресивно-маніпулятивній тактиці допиту, з погрозами, створенням умов безвиході. Отже, обвинувальний метод допиту заслужено існує та є затребуваним інструментом досудового розслідування, незважаючи на його критику науковцями.

Водночас 15 % засуджених категорично відмовилися визнавати свою вину у скоєних злочинах, хоча ці особи вже відбувають покарання у виправній колонії, їм нічого втрачати і їхня позиція може бути лише врахована під час можливого звільнення від подальшого відбування покарання, а визнання вини та щире каяття є умовою такого звільнення. Ця обставина є об'єктом нашої підвищеної уваги, оскільки може свідчити про помилкові засудження таких осіб. Тому саме в цьому напрямі ми пропонуємо зосередити подальші наукові дослідження, залучивши додатково до них слідчих, прокурорів та суддів.

REFERENCES

List of legal documents

Legislation

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy [the Law of Ukraine] vid 13 kvitnia 2012 r. № 4651-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (accessed: 15.03.2018) (in Ukraine).

Bibliography

Authored books

2. Stolyarenko A, *Prikladnaya yuridicheskaya psikhologiya [Applied Legal Psychology]* (Yuniti-Dana 2001) 381 (in Russian).

Edited books

3. Bull Ray and Valentine Tim and Williamson Tom (eds), *Handbook of Psychology of Investigative Interviewing. Current Developments and Future Directions* (Wiley-Blackwell 2009) 3 (in English).

Journal articles

4. Turman N, 'Naukovo-pravove obgruntuvannya vydiv vidmovy prokurora vid obvynuvachennia ta problemy zastosuvannya' ['Scientific and Legal Justification of the Types of Prosecutor's Waiver of Prosecution and Issues of Application'] (2012) 4 Forum prava 919 (in Ukraine).

Websites

5. 'Psychological reactance theory' (*Physical & Mental Health Resource*, November 8, 2017) <<http://www.psych-it.com.au/Psychlopedia/article.asp?id=65>> accessed 15 March 2018.

Oleksii Chernovskiy

INTERROGATION AS A MEANS OF ESTABLISHING TRUTH IN THE CRIMINAL PROCEEDINGS

ABSTRACT. Interrogation is a consolidated communicational investigative action aimed at obtaining and verifying evidence in particular criminal proceedings by means of communication. The result of an interrogation depends on the skill with which it is held. The efficiency of an interrogation is directly related to the interrogated person's intention to speak in general and to tell the truth in particular. Therefore, his or her position during the interrogation has a decisive impact on the interrogation efficiency and on the chosen method.

The purpose of this article is to make a legal and psychological analysis of interrogation in the context of its assessment by persons held in captivity, in particular, by the accused and suspects kept in pretrial detention in Chernivtsi penitentiary facility No. 33 (hereinafter – CPF No. 33) and the convicts serving their sentences in Sokyrianska correction colony No. 67 (further – SCC No. 67). Based on a different procedural status of the respondents which ensues directly from the term of their stay in captivity, and the appropriateness of

ПРАВО УКРАЇНИ • 2018 • № 4 • 223-232

the chosen interrogation method problematic issues of interrogation may be identified and their causes understood.

The science of law and psychology, both national and international, focuses much effort on the study of psychological characteristics of interrogation – a special interaction of the representative of an investigative body and the interrogated person which determines the quality and promptness of the investigation, and also whether the truth of evidence is established and judicial errors are avoided. However, the scientific debates on this issue are still underway, and findings of recent research question the reliability of prior generally recognized scientific opinions and recommendations on interrogation methods and their specific features. Therefore, this issue of concern may not be solved without studying and considering the opinions of interrogated persons - suspects and the accused. We have also chosen the convicts – as the persons staying in captivity for a longer period, having a more tranquil psychological state because investigative and judicial procedures against them have been completed, and having a direct interest in the results thereof – for the purpose of making a comparison by procedural status and psychological state.

It has been found that 32 % of convicts and 57 % of inmates indicated that there was a situation during investigative actions when they changed their mind and decided not cooperate with the investigator and the prosecutor, with 44 % of them doing so during an interrogation. The willingness to plead guilty to crimes and cooperate with the investigation decreases by an average of 20 % for persons kept in a correction colony as compared to those kept in penitentiary facilities. The reason for this is their prior experience with pre-trial investigation bodies, since the vast majority of actual imprisonments are preceded by 1–2 convictions with milder punishments not involving actual deprivation of liberty. And such “experience” for some reason decreases the enthusiasm of respondents to cooperate with pre-trial investigation bodies. The time during which a person is kept in captivity also has a negative impact on his/her readiness to cooperate with the investigation, to testify against him-/herself and plead guilty to committed offences.

We mark out the following reasons discouraging the persons kept in captivity to confess to their crimes: severity of subsequent punishment; principled position; opinion that the investigator and the prosecutor do not deserve it.

The chosen interrogation method has a significant impact on the efficiency of interrogation. At the current stage of development of legal psychology, two main interrogation methods are recognized: information search and accusation.

At the same time, 15 % of convicts categorically refused to plead guilty to the crimes committed, although they were already serving their sentences in a correction colony and thus had nothing to lose, and notwithstanding that their position could be taken into account with a view to possible release from further punishment, for which purpose confession of guilt and sincere repentance is a prerequisite. However, despite this, those persons refused to confess to crimes. This circumstance may indicate that they were wrongfully convicted.

The author arrives at the conclusion that if an investigator or a prosecutor makes a mistake when choosing an interrogation method and does not take into account the psychological features of an interrogated person, this may delay further pre-trial and judicial investigation.

KEYWORDS: interrogation; efficiency; mistake; pre-trial investigation; interrogation method; readiness to plead guilty; procedural status; psychological state of an interrogated person.